

3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.

Tel.: 46/503-120

E-mail: rakoczi@rfmlib.hu Honlap: www.rfmlib.hu

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár

Stratégiai terve

2023-2026

Készítették a MIT tagjai,
a MIT-vezető: Tumikné Csurák Ágnes
irányításával

I. A stratégiai terv célja

Intézményünk alapvető feladatának tekinti, hogy a 2016-ban elnyert Minősített Könyvtár címet megújítsa, megfeleljen a változó társadalmi elvárásoknak, alkalmazkodjon a világjárvány és az energiaválság okozta helyzetből adódó feladatokhoz, új megoldásokat alkalmazzon annak érdekében, hogy olvasóink a megváltozott helyzetben is hozzájussanak könyvtári szolgáltatásokhoz.

Célunk, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevők elégedettségét, komfortérzetét megőrizzük a rendkívüli helyzetekben is, és szolgáltatásainkkal hozzájáruljunk a kultúra identitáserősítő, megtartó erejéhez, a minőségi élethez. A korábbi, hosszú távú stratégiai terv rövidebb ciklusra való bontásával a változások gyorsabb követését, a kisebb időszakokra való jobb rálátást, a beavatkozások folyamatos, aktuális ütemezésének kezelhető megvalósítását kívánjuk elérni.

A vármegyei és a városi feladatok, szolgáltatások körében a stratégiai terv alapján a rendszerszerű, tervszerű, folyamatos beavatkozásokkal a szolgáltatások permanens javítását kívánjuk elérni a PDCA-ciklus alkalmazásával. Kiemelten fontos, hogy a változásokat ne elszenvedjük, hanem azokra kellő felkészültséggel és rövid időn belül tudjunk reagálni. Ennek érdekében egy-egy krízishelyzetben operatív munkacsoportok alakulnak, amelyekben az érintett terület vezetői és a MIT-tagok megoldási lehetőségeken dolgoznak.

Az intézmény az új stratégiai terv alapján a megváltozott körülményekhez alkalmazkodó és gyorsan reagáló, folyamatos innovációra képes, szakmailag elismert szervezetként folytatja tevékenységét.

II. Helyzetkép, eddigi eredmények

A 20. század első felében a nyilvános könyvtári feladatokat a Borsod-Miskolci Múzeum Könyvtára, majd a Miskolci Közkönyvtár látta el a városban.

1952-ben a városi, körzeti és műszaki könyvtár összeolvadásával alakult meg a megyei könyvtár, amely a városi és megyei feladatokat együtt látta el 1960-ig. A megyei könyvtárból kivált városi fiókhálózat és a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár 2012. december 31-ig egymás mellett, a városi feladatok ellátásában párhuzamosan működött. 2013. január 1-től, a Kulturális törvény módosításával a két intézmény egyesült.

Egységes szolgáltatások kialakítása

Az összevont intézményen belül egységessé váltak a könyvtári munkafolyamatok minden területen. Elértük a teljes elektronikus feldolgozottságot, kialakítottuk az ún. „egykapus” szolgáltatási rendszert a miskolci telephelyeken. A vármegyei ellátás, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer a Corvina integrált könyvtári rendszer kiterjesztésével működik, számos könyvtár és szolgáltató hely csatlakozásával, intézményünk által biztosított szerverparkkal, informatikai felügyelettel.

A könyvtár 2023-ban Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében 332 településen, Miskolcon 7 fiókkönyvtárban és a Központi épületben várja látogatóit. A bibliobuszos szolgáltatás 53 település lakói számára biztosítja a könyvtári ellátást.

A Központi épületben helyismereti gyűjtemény, valamint zenemű- és médiatár, a Szabó Lőrinc Könyvtárban idegennyelvi és nemzetiségi gyűjtemény, a Lévy József Muzeális Könyvtárban muzeális értékű gyűjtemény, a Petőfi Sándor Könyvtárban a gazdag dia- és fotóanyagot tartalmazó diósgyőri helytörténeti gyűjtemény, a József Attila Könyvtárban diafilm- és képzőművészeti gyűjtemény, a Tompa Mihály Könyvtárban DVD-állomány, a vakok és gyengénlátók számára hangoskönyvtári gyűjtemény áll a használók rendelkezésére, ezáltal a gyűjteményszervezés párhuzamosságai elkerülhetőek, hatékonyabban tudjuk az anyagi forrásainkat felhasználni.

Kiemelt fontosságú terület a fiatalok, a 14 év alatti gyerekek ellátása. A Központi épületben a Mesebirodalom nevű gyermekkönyvtár, Tinisarak, a diósgyőri Petőfi Sándor Könyvtárban és a József Attila Könyvtárban önálló gyermekrészleg várja a legkisebbeket és a tiniket. Valamennyi szolgáltató helyen biztosítjuk a célcsoportnak az igényes, korszerű tartalmakat.

A könyvtár tagja az Országos Dokumentum-ellátási Rendszernek, amely könyvtárközi kölcsönzés keretében országos hatókörrel képes teljesíteni a könyvtárhasználók egyedi igényeit, kéréseit.

A digitális írástudás fejlesztése érdekében rendszerek felhasználóképző tanfolyamaink, melyekkel hozzájárulunk a lakosság digitális kompetenciafejlesztéséhez, a leszakadók információs műveltségének növeléséhez.

A helyben történő adatbázis-használat mellett a honlap elektronikus könyvtárának fontos része az online, távolról is elérhető előfizetett adatbázisok, illetve a könyvtár saját fejlesztésű

adattázaainak és applikációinak szolgáltatása.

Az intézmény valamennyi könyvtári helyszíne sokszínű programmal, rendezvénnyel várja a kultúra iránt érdeklődőket, illetve közösségi színtérként szolgálja látogatóit. Kiemelten fontos, hogy rendezvényeink egy része az online térben is megjelenjen, ezáltal lehetőséget adjunk az időben és térben egyaránt akadálymentes művelődésre, könyvtárhasználatra.

Fontos számunkra, hogy a hátrányos helyzetben élőket megszólítsuk, számukra közösségi programokat, találkozási lehetőségeket biztosítsunk, kedvezményes beiratkozással könnyítsük a könyvtárhasználatot. Ennek érdekében kapcsolatot tartunk civil szervezetekkel, egyesületekkel, alapítványokkal.

Együttműködő partnereinkkel, közgyűjteményekkel, óvodákkal, közoktatási és felsőoktatási intézményekkel, civil szervezetekkel való kapcsolataink segítenek a vármegyei és városi közönség újabb csoportjait megszólítani.

Az intézmény számára kiemelkedő és kulcsfontosságú feladat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a települési könyvtári ellátás biztosítása a vármegye teljes területén.

Elengedhetetlennek tartjuk a könyvtárosok magas szintű munkavégzését, ezért könyvtárunk továbbképzéseket szervez, és iskolán kívüli felnőttoktatási tevékenységet is folytat. Az évek óta sikeres segédkönyvtáros tanfolyamunk a könyvtáros szakmai ismeretek elsajátítását teszi lehetővé – a vármegyében és azon kívül is – a régióban dolgozó munkatársak és a könyvtárosi hivatás iránt érdeklődők számára.

Könyvtárhasználati szokások változásai a statisztikai adatok tükrében

Az elmúlt két évet vizsgálva megállapítható, hogy Miskolc folyamatosan csökkenő lakosság száma (2021-ben 155 476 fő, 2022-ben 152 693 fő) mellett a regisztrált használók száma emelkedést mutat, 14 350 fő 2021-ben, 16 155 fő 2022-ben. A lakosságszámhoz viszonyítva ez az arány 2021-ben 9,2%, 2022-ben 10,6% volt. A használók számának növekedésére a pandémia utáni nyitás pozitív hatással volt. Az elmúlt két év személyes használatainak (182 443 alkalom 2021-ben, 237 929 alkalom 2022-ben), összehasonlítása a 2020-2021. évi adatokkal, a járványügyi korlátozások miatt nem releváns.

A kölcsönzések számában emelkedés tapasztalható (2021: 147 003 dokumentum, 2022: 175 855 dokumentum). A növekedés ebben az esetben is a járványügyi korlátozások

feloldásával magyarázható.

A könyvtár által szervezett programok és az azokon résztvevők száma a pandémia előtti időszakhoz képest csökkent, könyvtárunk 2021-ben 795 programot szervezett 46 495 fő résztvevővel, 2022-ben pedig 1 146 programunkon 57 111-en vettek részt.

A könyvtárhasználati mutatók közül a távhasználatok számának növekedése a legmarkánsabb, hiszen a 2021. évi és 2022-es adatok 2 664 965 és 2 777 224 alkalom, a pandémia előtti mutatókhoz képest jelentős emelkedést jelentenek. Ebben szerepet játszott, hogy a könyvtár a járványügyi veszélyhelyzet alatt kiterjesztette és fejlesztette távolról elérhető szolgáltatásait pl. adatbázisok használata, új digitalizált gyűjtemények közzététele. A szolgáltatások és dokumentumok használók számára történő idő és földrajzi határok nélküli biztosítása a stratégiai terv kiemelt pontja, hiszen egyre nagyobb igény mutatkozik irántuk és az utóbbi évek külső körülményei is ennek a területnek a további fejlesztését indokolják.

III. PGTTJ – Makrokörnyezet elemzése

III. 1 Politikai tényezők

- Az Európai Unió 2021–2027 közötti költségvetésének felosztása jelentős mértékben befolyásolja Magyarország fejlesztési lehetőségeit, ezen belül is a kulturális ágazat tevékenységét;
- Az aktuális országos és helyi politikai helyzet, a választások ciklikussága befolyást gyakorol a könyvtárak működésére is;
- A nyilvános könyvtárak szolgáltatásai – a törvényi előírásokkal összhangban – a kulturális alapellátásban meghatározó szerepet töltenek be minden település életében;
- A mindenkori kisebbségpolitika helyi szintű alkalmazása hatást gyakorol a könyvtári nemzetiségi ellátásra, a nemzetiségi önkormányzatokkal való együttműködésre;
- Az állam számára kiemelten fontos az állampolgárok digitális írástudása. Ennek a kompetenciának megszerzésében, illetve a felzárkóztatásban kulcsszerepe van a könyvtáraknak. A pandémiás időszakban fokozottan érzékeltük a feladat fontosságát;
- Az ágazati irányítás szakmapolitikai helyzete meghatározza a könyvtári terület működését és fejlődését;
- A kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonya

munkaviszonyná alakult át, ezáltal az egyébként sem versenyképes ágazat számára megváltozott a munkajogi környezet.

III. 2 Gazdasági tényezők

- A költségvetésben biztosított forrás csak a működési költségeket fedezi, szakmai innovációra, szolgáltatásfejlesztésre kizárólag a változó mértékű, kiszámíthatatlan pályázati források nyújthatnak fedezetet;
- Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye az ország egyik leghátrányosabb helyzetű térsége, ahol a kedvezményezett települések aránya 61,7%;
- A lakosság munkaerő-piaci versenyképességének növelése megköveteli szolgáltatásaink folyamatos aktualizálását, de a könyvtárhasználók jelentős hányada nem tudja megfizetni ezek valós piaci árait. A piaci szemlélet és a szociális funkció között konfliktus alakul ki;
- A korszerű és magas színvonalú szolgáltatások megkövetelik munkatársaink tudásának folyamatos fejlesztését, azonban a költségtérítéses tanfolyamokon való részvételt sem a könyvtár gazdasági helyzete, sem a kollégák jövedelmi viszonyai nem teszik lehetővé;
- Gyorsan avul az infrastruktúra, gazdaságilag is nehéz lépést tartani a technológiai fejlődéssel.

III. 3 Társadalmi tényezők

- A globalizáció folyamatában kiemelt szerepe van a kulturális örökségünk, nemzeti értékeink megőrzésének, hagyományaink ápolásának, az anyanyelv identitásőrző szerepének, a kultúra megtartó erejének;
- Az élethosszig tartó tanulás, az átképzés, a távoktatás és a távmunka elterjedése hatással van a könyvtárak tevékenységére, a tanulás nem formális és informális eszközökkel való támogatásában a könyvtárak szerepe nélkülözhetetlen;
- A művelődési szokások sokszínűsége, a kulturális értékrend polarizálódása, az olvasási szokások megváltozása folyamatos kihívások elé állítja a könyvtárakat;
- A virtuális közösségek egyre nagyobb teret nyernek minden korosztályban. Kiemelten fontos, hogy a könyvtárak is részei legyenek az online világnak, különösen igaz ez a

rendkívüli helyzetekre;

- A járványügyi és az energiaválság okozta helyzetben a könyvtárak szolgáltatásai átalakultak, a változások folyamatos követése elengedhetetlen. Ennek egyik feltétele az intézményi és munkatársi rugalmasság, másrészt a hatékony és újszerű problémamegoldás;
- A helyi társadalmi helyzet folyamatos változásai (munkaerőpiaci változások, elöregedés, elvándorlás, népességfogyás, gazdaságilag elmaradott térség, társadalmi és kulturális sokszínűség) új feladatok elé állítják, és erősítik a könyvtár szociális funkcióját;
- Fontos kiaknázni a könyvtár tevékenységeiben a felértékelődött önkéntességet.

III. 4 Technológiai tényezők

- A digitális technika terjedése lehetővé teszi a kulturális értékekhez történő szélesebb körű hozzáférést, és az információk akadálymentes elérését. Kiemelten fontos annak tudatosítása, hogy a könyvtárak hiteles, megbízható (releváns) forrásból tájékoztatnak, szolgáltatnak.

III. 5 Jogi környezet

- A vármegyei hatókörű városi könyvtár működését hatályos törvények, rendeletek szabályozzák;
- Az 1997. évi CXL. tv. többször módosult az elmúlt időszakban, változásai során új feladatok (KSZR, vármegyei kötelezpéldányok, digitalizálás, webarchiválás), elvárások (minőségirányítás) és alapelvek fogalmazódtak meg;
- Az Európai Unió 2016. április 27-i (EU) 2016/679. sz. Általános Adatvédelmi Rendelete 2018. május 25-től kötelezően alkalmazandó az EU valamennyi tagállamában. Az intézmény kiemelt jelentőséget tulajdonít a személyes adatok védelmének, és minden körülmények között biztosítani kívánja a könyvtárhasználók, az intézmény munkatársai, valamint szerződéses partnereinek információs önrendelkezési jogát.

Összegzés

A vármegye több szempontból is negatív helyzete erőteljesen meghatározza a könyvtár lehetőségeit (forráshiány, a lakosság elszegényedése, az előregedés).

Szolgáltatásainkkal hozzájárulunk az esélyegyenlőség megteremtéséhez, a minőségi élet lehetőségéhez Miskolcon és a kistélepusléseken egyaránt.

Törekszünk szolgáltatásainkkal a digitális térben történő megjelenésre – amennyiben ez releváns –, ezzel párhuzamosan folyamatosan lehetőséget biztosítunk a digitális kompetenciák fejlesztésére.

Minőségi szakmai munkát csak a megfelelően képzett, és megfelelően javadalmazott munkatársakkal lehet végezni.

IV. Helyzetelemzés: SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
• önálló (intézményi) gazdálkodás • városi lefedettség • minőségi szemlélet jellemzi az intézmény működését • a KSZR hatékony, magas szintű működtetése • pályázati aktivitás • részvétel szakmai továbbképzéseken, konferenciákon, a megszerzett tapasztalatok átadása, alkalmazása • akkreditált segédkönyvtáros-képzés • tudatosan fejlesztett, feltárt dokumentumállomány • MOKKA/ODR rekordfeltöltés, jelenlét az országos lelőhely-	• alulfinanszírozott intézmény • könyvtári épületek, belső terek korszerűtlen elrendezése, berendezése, felszereltsége • szponzorok, támogatók alacsony száma • alacsony bérek, korlátozott lehetőségek a differenciálásában • magas munkatársi fluktuáció • a külső és belső akadálymentesség részleges • ingyenes parkolóhelyek hiánya • a fiókkönyvtárak nem rendelkeznek állományvédelmi eszközökkel • a széttagoaltság miatt a belső kommunikáció nehézkes

adatbázisokban • gazdag adatbázis-kínálat • kiterjedt digitalizálási tevékenység • aktív részvétel az országos könyvtárszakmai programokban, kampányokban • használói kedvezmények • hatékony, több platformos kommunikáció a használók igénye szerint – chat, e-mail, telefon, közösségi oldalak • a könyvtárhasználók igényeihez alkalmazkodó különgyűjtemények (nyelvi, hangos, muzeális, gyermek) • gyermekközpontú szolgáltatások, családbarát környezet • a könyvtárközi kölcsönzés átlag feletti népszerűsége • ingyenes rendezvények • jól működő kapcsolat a helyi közösségekkel, civil szervezetekkel, oktatási, kulturális intézményekkel, hazai és határon túli szakmai szervezetekkel • DJP Pontok működése	• a város területén hiányoznak az útba igazító táblák
Lehetőségek • pályázatok (helyi, országos, uniós) • csatlakozás Miskolc kulturális stratégiájához • rendszeres használói igény-	Veszélyek • költségvetési forráshiány • az állami támogatás felosztásakor érvényesülő ágazati érdek-érvényesítés

felmérések – gyors reagálás az igényekre, kiemelten figyelve a hátrányos helyzetű célcsoportokra és a rendkívüli helyzetekre • a Minősített Könyvtár cím megújítása, Könyvtári Minőségi Díj elnyerése • a könyvtár közösségi szerepének és szociális funkciójának erősítése • a zöld szemlélet erősítése pl. a könyvtári udvarok fejlesztése, kihasználása, ezáltal a könyvtár tereinek bővítése • tudatosabb marketingtevékenység • közönség- és partnerkapcsolatok erősítése: önkéntesek bevonása, iskolai közösségi szolgálat lehetősége • gyakornokok fogadása • DJP Pontok folyamatos működtetése • szakmai kiadványok széles spektrumú megjelentetése, (retrospektív) digitalizálása	• a vármegye társadalmi és gazdasági leszakadása • a pályázati lehetőségek kiszámíthatatlansága • a szakma erkölcsi és anyagi elismerésének hiánya • szakemberhiány • a tudás, a műveltség társadalmi presztízsének romlása • a művelődési, olvasási, tanulási szokások megváltozása • a digitális oktatás elszívó hatása (pl. csoportok elmaradása) • növekvő dokumentumárak
--	--

V. Jövőkép

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár továbbra is meghatározó szerepet tölt be Miskolc város és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye kulturális életében, ugyanakkor változatlanul közreműködője az országos szintű szakmai együttműködéseknek.

A vármegye tudástáráként a legkorszerűbb technológiákkal, kreatív könyvtárosokkal, megbízható, hiteles információkkal minőségi szolgáltatásokat nyújt.

A könyvtár közösségformáló, közösségépítő tevékenysége által erősíti a társadalmi kohéziót, tevékenységével támogatja az ismeretszerzést és a kompetenciák fejlesztését. A társadalmi és gazdasági fejlődés tudásbázisaként segíti az egyéni érvényesüléshez szükséges tudás megszerzését és a társadalmi beilleszkedést. Kulturális színtérként a helyi igényekhez dinamikusan alkalmazkodva nyitott találkozóhelyet biztosít a legszélesebb közönségnek.

A tudásmegosztás elvét gyakorolva tartalomszolgáltatóként közkinccsé teszi az egyedi tudástartalmat jelentő helyismereti kulturális örökségét.

VI. Küldetésnyilatkozat

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár városi, vármegyei és országos feladatokat ellátó könyvtár, mely küldetésének tartja, hogy a Miskolcon és a vármegyében élők számára összehangolt, egységes és sokrétű szolgáltatásokat nyújtson; az elérhető legmagasabb minőségben biztosítsa az információhoz, a tudáshoz való szabad, korlátozások nélküli hozzáférést nyitvatartási időben a könyvtár épületeiben, honlapján keresztül online formában időtől és tértől függetlenül.

Küldetésünket korszerű gyűjteményépítéssel, minőségi szolgáltatásokkal, használóközpontú, családbarát és közösségépítő programokkal, munkatársaink szaktudásának folyamatos fejlesztésével valósítjuk meg:

- Biztosítjuk az egyetemes, nemzeti, nemzetiségi és helyi kultúra írott, audiovizuális és elektronikus formáinak közvetítését, közkinccsé tételét és elérhetőségét az intézményeinkben, valamint a világhálón keresztül.
- Színvonalas irodalmi rendezvényekkel, hagyományos könyves ünnepekkel, programokkal terjesztjük, népszerűsítjük az olvasást, a könyvet és kulturális értékeinket.
- Lehetővé tesszük a dokumentumokhoz, információkhoz, könyvtári szolgáltatásokhoz, a teljes könyvtári rendszerhez való hozzáférést.
- Előmozdítjuk az olvasáskultúra, az írni-, olvasni tudás, a hagyományos, elektronikus, információs és digitális írástudás egyidejű terjesztését; a gyermekek olvasóvá nevelésével segítjük a kompetenciafejlesztést, a tanulási nehézségek leküzdését.
- A hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők kiemelt támogatásával biztosítjuk az

információs esélyegyenlőséget.

- Hozzájárulunk a kulturális, oktatási, nevelési tevékenységek, az egész életen át tartó tanulás, a szórakozási igények tartalmas megvalósításához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.
- Ellátjuk szakmai oktatási feladatainkat, szervezzük és megvalósítjuk a vármegyében dolgozó könyvtárosok képzését, továbbképzését, tapasztalatcseréjét.
- Erősítjük a könyvtárszakmai összefogást, a könyvtárak jelentőségét és társadalmi megítélését.
- Támogatjuk a helyi gazdasági, természeti, társadalmi, kulturális és a helytörténeti értékek kutatását, népszerűsítjük és megőrizzük azok eredményeit. A helyismereti gyűjteményünk és a kapcsolódó szolgáltatások segítségével erősítjük a vármegyében élők kötődését lakóhelyükhöz.
- Segítjük az állampolgári jogok gyakorlását, növeljük a területi, társadalmi, szociális vagy egészségügyi okokból hátrányos helyzetbe került használók esélyegyenlőségét.
- Erősítjük a vármegyei és városi kötődést, a lokálpatriotizmust, az identitástudat megőrzését, közönségkapcsolatainkkal hozzájárulunk a közösségi színterek építéséhez, növeljük a vármegye és a város versenyképességét, értelmiségmegtartó erejét.
- Ösztönözzük az itt élő nemzetiségek kultúrájának, közte az anyanyelvi kultúrának az ápolását.
- Hozzájárulunk a vármegyei és városi tudásvagyon gondozásához, megőrzéséhez.

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye és Miskolc lakosságának könyvtári és információs szolgálata mellett jelentős szerepünk van az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben. A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésével biztosítjuk a vármegye kistéleplésein a teljes körű könyvtári szolgáltatást.

Nyilvános közkönyvtárként feladatainkat a törvényi előírásokkal, a fenntartó és a szolgált közönség elvárásaival összhangban látjuk el.

VII. Alapvető célok és kulcsfontosságú beavatkozási területek

1. cél

Könyvtári dokumentumok és információk közvetítése – térbeli és időbeli határok nélkül,

a 24 órás szolgáltatások lehetőségének bővítése. Legfontosabb célunk, hogy bárki számára hozzáférhetővé tegyük az információt, függetlenül annak hordozójától, kiemelten kezelve a helyi kulturális értékek megőrzését, megismertetését.

Kulcsfontosságú beavatkozási területek

- A gyűjtemény fejlesztése során elemezzük az olvasói igényeket, törekszünk arra, hogy az állomány kihasználtsága, a dokumentumok forgási sebessége javuljon.

A megvalósítás eszközei:

- Tervszerű állományalakítás.
- Használói igényfelmérések.

- Folyamatosan fejlesztjük távszolgáltatásainkat; kiemelten fontos, hogy programjaink az online térben is megjelenjenek, ezáltal lehetőséget adjunk az időben és térben egyaránt akadálymentes művelődésre, könyvtárhasználatra.

A megvalósítás eszközei:

- Online beiratkozás, online dokumentumfoglalás, távfizetés, digitális tartalomszolgáltatás.
- Az elektronikus tartalmak bővítése, frissítése és megjelenése okos eszközökön is. A fejlesztésekkel lehetővé válik az online, illetve a hibrid nyitvatartás ideje alatt is a szolgáltatások zavartalan működtetése.
- A könyvtár honlapjának teljes szerkezeti és tartalmi átalakítása.

- Részt veszünk az országos digitalizálási stratégiában.

A megvalósítás eszközei:

- Intézményi digitalizálási stratégia megújítása a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiával összhangban.
- A nem hagyományos dokumentumtípusokat is digitalizáljuk, prioritást élveznek a helyismereti dokumentumok.
- A Borsod-Miskolci Digitális Könyvtár fejlesztése, felhasználóbaráttá alakítása.
- A Digitális tanösvényen Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében elnevezésű applikáció bővítése, népszerűsítése.

- Érintkezésmentes használat

A megvalósítás eszköze:

- Újabb önkiszolgáló terminálok, biblioboxok beállításának érdekében az RFID rendszer intézményi szintű kiterjesztése.

2. cél

Képzési, nevelési, oktatási szerepkör fejlesztése – hagyományos és digitális írástudás támogatása.

Könyvtárunk kiemelt feladata a tanórán kívüli oktatás, az informális és formális képzés segítése, az olvasás népszerűsítése, az olvasáskultúra és a digitális írástudás fejlesztése.

Kulcsfontosságú beavatkozási területek

- A digitálisan képzetlenek és alulképzettek számára folyamatos segítséget nyújtunk az igényeiknek megfelelő formában.

A megvalósítás eszközei:

- Képzések szervezése földrajzi és időbeli korlátok nélkül.
- Kiemelten kezeljük a digitális kompetenciafejlesztést.

- Az olvasáskultúra fejlesztése valamennyi korosztályban

A megvalósítás eszközei:

- Tehetségkutatás, tehetséggondozás: olvasásnépszerűsítő versenyek, pályázatok, olvasótáborok, rajzpályázatok, alkotótevékenységek, szavaló- és mesemondó versenyek szervezése.
- Csatlakozunk az országos kampányokhoz, programokhoz, könyves ünnepekhez, kiemelt évfordulós eseményekhez.
- „Az én könyvtáram” programban fejlesztett mintaprogramok beépítése a könyvtári szolgáltatások körébe
- Olvasóköri, irodalmi programok szervezése.
- Helyi szerzők bemutatása.
- KönyvtárMozi.

- A régióban dolgozó, szakképzettség nélküli könyvtárosok képzése.

A megvalósítás eszközei:

- Akkreditált segédkönyvtáros-képzés szervezése.
 - Alapfokú könyvtári ismereteket oktató tanfolyam a szolgáltató helyek könyvtárosai számára.
- A tudatos könyvtárhasználat elősegítése valamennyi korosztályban az egész életen át tartó tanulás jegyében.

A megvalósítás eszköze:

- Gyakorlatközpontú képzések szervezése.

3. cél

Egyenlő esélyek biztosítása – hátrányok leküzdése

A fizikai határok és időbeli korlátok leküzdése az esélyegyenlőség biztosításával

Kulcsfontosságú beavatkozási területek

- A szolgáltatások átstrukturálása a rendkívüli helyzetekben.

A megvalósítás eszközei:

- Rendezvények online térbe helyezése.
- 24 órás szolgáltatások bővítése.
- Távolról elérhető saját és előfizetett adatbázisok szolgáltatása.

- A hátrányos helyzet kezelése.

A megvalósítás eszköze:

- Új intézményi esélyegyenlőségi terv.

- Idősek könyvtári ellátása.

A megvalósítás eszközei:

- Könyvek házhoz szállítása az idősek otthonaiba és az idősotthonokba.
- Letétek kihelyezése egészségügyi és szociális otthonokba.
- A könyvtári épületek akadálymentesítése, a Központi épület liftjének felújítása a fizikai korlátok megszűnését (akadálymentességet) jelenti.

- Vakok és gyengénlátók számára hangoskönyvtár működtetése több évtizede kiemelt feladatunk az érdekképviselői szervezettel együttműködve.

A megvalósítás eszközei:

- Letéti könyvtár működtetése.
- A korszerűtlen adathordozók lecserélése.

- A hátrányos helyzetű és/vagy fogyatékkal élő gyermekek könyvtári ellátása.

A megvalósítás eszköze:

- Speciális foglalkozások biztosítása könyvtári környezetben, igény esetén külső helyszíneken.

- Miskolc könyvtári szempontból ellátatlan területen élő lakosságának, potenciális könyvtárhasználóinak megszólítása.

A megvalósítás eszközei:

- Letétek létrehozása.
- Könyvet a házhoz szolgáltatás.
- Mobil könyvtár.

4. cél

Kulturális alapellátás biztosítása a vármegye területén

Kulcsfontosságú beavatkozási területek

- A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerbe potenciálisan bevonható települések megszólítása.

A megvalósítás eszközei:

- A még nem csatlakozott települések bevonása a szolgáltatásba.
- Könyvtárbuszos szolgáltatás további biztosítása.

- A vidéken élők esélyegyenlőségének növelése.

A megvalósítás eszközei:

- Könyvtárközi kölcsönzés az Országos Dokumentum-ellátási Rendszeren keresztül.
- Olvasásfejlesztő, olvasásnépszerűsítő programok, foglalkozások,

olvasótáborok szervezése, roma tehetséggondozás a halmozottan hátrányos helyzetű településeken.

- A KönyvtárMozi programba újabb szolgáltató helyek bevonása, vetítések kiterjesztése.
- Kapcsolódás az országos rendezvényekhez (Internet Fiesta, OKN, Ünnepi könyvhét).

● Az elektronikus kölcsönzés bevezetése.

A megvalósítás eszközei:

- A szolgáltató helyeken dolgozó munkatársak képzése.
- A kistelepülési könyvtárak állományának elektronikus katalógusban való megjelenítése.

● Szakmai, módszertani segítséget nyújtunk a könyvtári alapidokumentumok, könyvtári témájú pályázatok elkészítéséhez, a minőségbiztosítási tevékenységek működtetéséhez a vármegye nyilvános könyvtárai körében.

A megvalósítás eszközei:

- Szakmai napok szervezése.
- Mentorálás.

● A KSZR-szolgáltatásban résztvevő kistelepüléseken szolgáltató helyek, többfunkciós, közösségépítésre alkalmas terek kialakítása, technikai eszközök megújítása.

A megvalósítás eszközei:

- A szolgáltató helyek ütemterv szerinti felújítása.
- Az eszközbeszerzés koordinálása az igények, felmérések figyelembevételével.
- Pályázatok.

5. cél

Társadalmi környezet – partnerkapcsolatok, potenciális használók

Széles körű kapcsolatépítés társintézményekkel, civil szervezetekkel, oktatási intézményekkel, a médiával

Kulcsfontosságú beavatkozási területek

- A marketingtevékenység erősítése.

A megvalósítás eszközei:

- A helyi média rendszeres tájékoztatása szolgáltatásainkról, fejlesztéseinkről, programjainkról sajtóanyaggal, sajtótájékoztatóval, hirdetésekkel.
- Biztosítjuk a kötelező iskolai közösségi szolgálat teljesítésének lehetőségét együttműködési megállapodás alapján.
- A partnerkapcsolati háló folyamatos karbantartása.

- A helyi identitástudat újradefiniálása.

A megvalósítás eszközei:

- Programok szervezése a vármegyei alkotók, kortárs műhelyek bemutatására.
- Programjainkkal kapcsolódunk a vármegye, Miskolc város, és a partnerintézmények egy-egy kiemelkedő eseményéhez.
- Együttműködünk civil- és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel.

- Együttműködünk határon belüli és határon kívüli könyvtárakkal, közgyűjteményekkel, közművelődési intézményekkel.

A megvalósítás eszközei:

- Szakmai napok, továbbképzések szervezése.

- Az önkéntes program fejlesztése.

A megvalósítás eszközei:

- Az intézményben végezhető önkéntes munka megismertetése a lakosság körében.
- A kiemelkedően dolgozó önkéntesek elismerésére díjat alapítunk.

6. cél

Minőségi szolgáltatások

Minőségirányítási rendszer fenntartásával törekszünk arra, hogy a könyvtárhasználókért folytatott „versenyben” szolgáltatásainkkal minél eredményesebbek legyünk. Ennek érdekében használóink és potenciális látogatóink igényeit, elvárásait időről időre elégedettségméréssel, igényvizsgálattal térképezzük fel

Kulcsfontosságú beavatkozási területek

- A Minőségirányítási Tanács munkájára alapozva a kialakított minőségirányítási rendszert folyamatosan működtetjük.

A megvalósítás eszköze:

- A teljes körű minőségirányítás módszerei és technikái (TQM).

- Minőségi szakmai munka.

A megvalósítás eszközei:

- Az intézmény tudástérképének elkészítése, az eredmények beépítése a szakmai tevékenységbe.
- Továbbképzéseken, szakmai programokon való részvétel támogatása.
- A tudásmegosztás erősítése.
- Belső képzések szervezése.
- Az intézményi dokumentáció felhőalapú megosztása.

- A munkatársi elköteleződés erősítése.

A megvalósítás eszközei:

- Anyagi és erkölcsi elismerés rendjének kidolgozása.
- Tudástérkép.
- Rendszeres munkatársi önértékelés.
- A fejlődés lehetőségének biztosítása.

- Minősített Könyvtár cím megújítása 2023-ban.

A megvalósítás eszközei:

- Intézményi önértékelés elkészítése.
- A dokumentáció folyamatos felülvizsgálata.

Záradék:

„A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár Stratégiai terve 2023-2026” című dokumentumot Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűléseszámú határozatával elfogadta.

Miskolc, 2023.

.....

Veres Pál
polgármester